

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Aan de Minister voor Natuur en Stikstof

**Directoraat-generaal Natuur
en Visserij**

Auteur

TER BESLISSING

Datum

22 maart 2023

Kenmerk

DGNV / 26736689

Kopie aan

Bijlage(n)

1

nota

BNC-fiche: Mededelingen van de Europese
Commissie voor een duurzame en veerkrachtige
visserij

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

U bent eerder geïnformeerd dat de Europese Commissie op 21 februari 2023 een mededelingenpakket ter verbetering van de duurzaamheid en weerbaarheid van de visserij- en aquacultuursector heeft gepresenteerd. Dit pakket bestaat uit de volgende vier documenten:

- Actieplan voor bescherming en herstel van mariene ecosystemen ten behoeve van duurzame en weerbare visserij
- Mededeling over de energietransitie voor de visserij- en aquacultuursector
- Mededeling over het Gemeenschappelijke Visserijbeleid: vandaag en in de toekomst
- Rapport over de Gemeenschappelijke Marktorganisatie voor visserij- en aquacultuurproducten.

Naar aanleiding van de publicatie van dit mededelingenpakket wordt een zogenoemd BNC-fiche opgesteld met eerste appreciatie van het voorstel. In dit geval betreft het de eerst genoemde drie onderdelen van het pakket. Gezien het afwijkende karakter van de laatstgenoemde mededeling zal de Tweede Kamer hier separaat over worden geïnformeerd. Na behandeling in de ministerraad wordt dit BNC-fiche aan het parlement gezonden. Het BNC-fiche dient als onderhandelingsmandaat voor verdere gesprekken over dit pakket. Middels deze nota wordt het BNC-fiche ter goedkeuring aan u beiden voorgelegd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- in te stemmen met het BNC-fiche en het daarin uiteengezette standpunt van het Nederlands kabinet;

- achting te nemen van een aanpassing rondom de 20%. U bent eerder geïnformeerd dat dit een minimale doelstelling uit de voorstellen van de Europese Commissie. Dit is incorrect. Het betreft een onderdeel van de in te vullen routekaart. De Commissie verzoekt lidstaten hierbij om in de routekaart aan te geven hoe ze de uitfasering van bodemberoerende visserij gaan realiseren en dit voor ten minste 20% van hun mariene wateren verder te specificeren;
- indien u instemt met het fiche, akkoord te gaan met verdere doorgeleiding naar de amtelijke voorbereiding voor de ministerraad;
- indien u met bovenstaande akkoord gaat, akkoord te gaan met verzending van het BNC-fiche naar de Kamer na akkoord van de ministerraad;

Kernpunten

Lijn

In het BNC-fiche is uiteengezet hoe het kabinet kijkt naar de voorstellen van de Europese Commissie en hoe dit raakt aan de bestaande beleidskaders. Dit bevat onder andere de volgende punten:

- Het Nederlands kabinet erkent dat het noodzakelijk is om gezette natuurdoelen te halen, zoals de doelen onder de Europese Biodiversiteitsstrategie.
- Het kabinet hecht daarom waarde aan de verdere verduurzaming van het gebruik van de zee.
- Het kabinet hecht ook waarde aan wetenschappelijk onderbouwde maatregelen die bijdragen aan de gestelde doelen voor beschermde gebieden. In Nederland zijn voor 2030 maatregelen afgesproken in het Noordzeeakkoord. De uitvoering van deze afspraken vindt op dit moment plaats.
- Wanneer wetenschappelijke inzichten en/of (veranderende) (inter)nationale wettelijke kaders reden geven om aanvullende maatregelen te nemen zal het kabinet dit uitvoeren, indien noodzakelijk ook voor 2030.
- Op dit moment ziet het kabinet nog geen noodzaak om voorgestelde acties uit het gepresenteerde pakket direct over te nemen.
- Met het oog op na 2030 zal in het kader van het Programma Noordzee 2028-2033 nagegaan worden of nog aanvullende maatregelen nodig zijn.
- Met het BNC-fiche geeft u beiden opvolging aan moties uit de Kamer en beantwoordt u tevens schriftelijke vragen die zijn gesteld in het Schriftelijk Overleg Landbouw- en Visserijraad van 13 maart jl. waaronder:
 - Gewijzigde motie Bisschop c.s. over het het pulsverbod (Kamerstuk 21501-32-1405)
- In het Tweeminutendebat Tuinbouw en Visserij van 22 maart 2023 zijn de volgende moties ingediend:
 - Motie Van der Plas/Grinwis over een krachtig nee tegen het Europese actieplan voor bescherming en herstel van mariene ecosystemen (Kamerstuk 32627-49)
 - Motie Grinwis c.s. over het vormen van een meerderheid tegen het voorstel van de CIE voor aanscherping van de regels voor bodemberoerende visserij (Kamerstuk 32627-59)

- Motie Grinwis c.s. over het via de LVR-Raad creëren van een gelijk speelveld wat betreft investeringsmogelijkheden voor verduurzaming van visserij schepen (kamerstuk 32627-58)
- Motie Van der Plas/Grinwis over erop aandringen dat de CIE haar plannen vóór publicatie op sociaal-economische gevolgen toetst (Kamerstuk 32627-48)

De eerste drie genoemde moties zijn in stemming gebracht op 28 maart jl. en aangenomen. Op de motie Van der Plas/Grinwis over een krachtig nee tegen het actieplan en de motie Grinwis c.s. over het vormen van een meerderheid tegen het voorstel van de Europese Commissie heeft de Kamer verzocht om een brief hoe moties worden uitgevoerd. Deze wordt op korte termijn aan u voorgelegd. De motie Van der Plas/Grinwis over erop aandringen dat de Europese Commissie plannen toetst vóór publicatie op sociaal-economisch gevolgen test, is aangehouden.

Krachtenveld

In de Landbouw- en Visserijraad van 20 maart jl. hebben nagenoeg alle lidstaten zich erkend in de ambities en doelen die de Commissie wil behalen op het gebied van natuurbescherming en -herstel. Daartegenover staat dat de meerderheid van de lidstaten zich heeft uitgesproken tegen het voorstel van de Europese Commissie om de doelen te halen met een algemeen verbod op bodemberoerende visserij in beschermde gebieden. Hierbij werd aangegeven dat de nuancering ontbreekt. Zowel verschil in zeebekkens en zeebodems als diversiteit in tuigen werd genoemd als redenen voor meer maatwerk in de benodigde maatregelen.

Over het algemeen zijn de natuur- en milieuorganisaties verheugd over het gepresenteerde plan. Op 8 maart jl. heeft in een ambtelijk overleg een vertegenwoordiging van deze organisaties gewezen op de noodzaak van voldoende maatregelen om de natuurdoelen te bereiken.

De visserijsector heeft in een ambtelijk overleg op 8 maart jl. zorgen geuit over de toekomst van en het perspectief voor de (bodemberoerende) visserij. Hierbij is aangegeven dat een duidelijk perspectief nodig is, onder meer om de noodzakelijke investeringen te kunnen doen voor een duurzame transitie van de visserijsector. Tijdens het Bestuurlijk Overleg (BO) van Minister LNV met de visserijsector op 29 maart jl. is deze boodschap ook naar voren gebracht door de sectorvertegenwoordigers in het BO en verzocht om hiertoe ook een signaal af te geven aan de Europese Commissie.

Bevoegdheid

De Commissie publiceert deze mededelingen op grond van haar exclusieve competentie van het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) en de met lidstaten gedeelde competentie voor het milieubeleid.

Subsidiariteit

De beoordeling van de subsidiariteit van de voorstellen is positief. De onderdelen die zien op het milieu hebben tot doel bij te dragen aan de Green Deal en in het bijzonder de Europese Biodiversiteitsstrategie. Vanwege de aard van het grensoverschrijdende karakter van deze doelstelling is een EU-aanpak vereist.

Verder is de EU-aanpak nodig om een gelijk speelveld te bewaken bij de transitie voor de visserij- en aquacultuursector.

Kenmerk
DGNV / 26736689

Proportionaliteit

De beoordeling van de proportionaliteit van de mededelingen van de Europese Commissie is deels positief, deels negatief. De evaluatie van de aanlandplicht als basis om implementatieproblemen aan te pakken en zo bij te dragen aan de bescherming van mariene ecosystemen; de ondersteuning vanuit het *European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund* (EMFAF) voor de uitrol en ontwikkeling van selectievere en energiezuinige vismethoden én het oprichten van een Visserij- en Oceanenpact en het *Energy Transition Partnership for EU Fisheries and Aquaculture* (ETP) om stakeholders bij het beleidsproces te betrekken zijn maatregelen die door het kabinet op proportionaliteit positief worden beoordeeld. De maatregelen zijn nodig om de beoogde doelen te bereiken.

Ten aanzien van de oproep vanuit de Commissie aan lidstaten om bodemberoerende visserij in alle beschermde gebieden zonder meer uit te faseren wordt door het kabinet negatief op proportionaliteit beoordeeld. Dit is gelegen in het feit dat hiervoor onvoldoende inzichtelijke onderbouwing wordt gegeven en er geen erkenning is van verschillen tussen zeebekkens en -bodems en visserijtechniek. Daarbij wordt een sociaaleconomische impact van deze maatregel op lidstaten verwacht, in het bijzonder op de kustgemeenschappen in de EU. Het kabinet is van mening dat een algemeen verbod op bodemberoerende visserij in beschermde gebieden dermate essentieel is, dat dit via een nieuwe wetgevingshandeling zou moeten worden geregeld in de basisverordening van het GVB. Daarom is het kabinetsoordeel negatief op dit aspect.